

Školstvo a vzdelávanie

Pokladám si za povinnosť len veľmi stručne sa zmieniť o histórii školy Veľké Chlievany. Najstarší vierohodný prameň hovorí, že už v roku 1828 jestvuje rímsko-katolícka škola Veľké Chlievany. Pravdepodobné je, že zakladateľom školskej budovy a bytu učiteľa je panstvo Sinajské. V tejto dobe nebola uzákonená povinná školská dochádzka. Deti chodili do školy len keď ich rodičia nepotrebovali. Do školy sa chodilo obyčajne len cez zimné obdobie. Jeden školský rok bol jedno zimné obdobie. Vtedy sa povedalo, že tento chlapec má také vzdelanie, že vychodil štyri zimy ľudovej školy. Až v roku 1890 začína byť povinnosť chodiť do školy. Od roku 1890 do roku 1893 vyučuje sa na školách jazyk slovenský. Rokom 1893-1897 sa začína vyučovať jazykom slovensko-maďarským. A od roku 1897 je nanútený jazyk čisto maďarský. Počnúc rokom 1910-1918 požaduje sa na slovenských školách, aby deti ovládali jazyk maďarský slovom aj písmom. Po slovensky deti môžu hovoriť len na ulici a v rodičovskom dome. Táto napätosť trvá až do 28. októbra 1918, kedy slovenský národ dosiahol svoju samostatnosť nástupom prvej Československej republiky (tatičko Masaryk). Prvé čo po roku 1918 mizne je maďarčina, nápisy, znaky a učebnice. Teraz konkrétne môžeme povedať, že až do roku 1965 vždy deti z Dvorca navštevovali školu vo Veľkých Chlievanoch, nech bola akákoľvek. Jej história je veľmi bohatá. Keď po druhej svetovej vojne narastal počet detí, stará, pomerne malá škola vo Veľkých Chlievanoch sa stala nevyhovujúcou. Pokiaľ nebola škola v Otrhánkach, do tejto školy chodili deti z Veľkých Chlievan, Otrhánok, Haláčoviec, Dvorca a Malých Chlievan. Vtedajší funkcionári z Veľkých Chlievan a Dvorca začali premýšľať o stavbe novej školy. Táto myšlienka sa postupom času aj zrealizovala. Vďaka Viliamovi Lukáčovi, ktorý v tom období bol poslancom KNV v Nitre, poznal aké sú finančné možnosti a ako sa dajú získať pre stavbu novej školy. Výstavbu novej školy dostal do plánu MNV Veľké Chlievany aj vďaka pánu Viliamovi Lukáčovi.

Vznikol prvý problém: výber staveniska-pozemku. Hľadali sa možnosti vybrať taký pozemok, aby vyhovoval po každej stránke. Investor KNV dal vypracovať plány a projekty na školu s ročníkmi 1-5 plus štvorbytovka pre školských pracovníkov.

Konečné rozhodnutie padlo školu postaviť v katastri obce Dvorec, tam kde stojí teraz. Realizovať toto rozhodnutie nebolo také jednoduché. Pre záber pôdy na pozemok pod školu bolo potrebné vyvlastnenie pozemkov od pôvodných majiteľov, vlastníkov pôdy. I keď vtedy časť pozemkov obrábali Štátne majetky Malé Chlievany. Aj tento problém sa prekonal. Občania z Dvorca pochopili a súhlasili pozemky uvoľniť pod školu. Občania požadovali pozemky vykúpiť, alebo im dať rovnocennú náhradu. Keď bola škola postavená, dvorcania hovorili „konečne aj vo Dvorci máme novú školu“. Opak bol pravdou. Škola vo Dvorci mala tabuľu „Základná škola Veľké Chlievany“. Začali dohady medzi funkcionármi Dvorca a Veľkých Chlievan. Aj táto záležitosť sa urovnala. Väčšina pochopila, že

zo starej školy Veľké Chlievany sa preniesla tabuľa na novú školu do Dvorca s nápisom „Základná škola Veľké Chlievany“.

Otvorenie novej školy:

Školský rok začal 1. 9. 1965 slávnostným spôsobom. Prítomní boli vedúci predstavitelia obcí a 65 rodičov. Slávnosť zahájil riaditeľ školy Anton Lehocký, ktorý mal slávnostný prejav ku žiakom a rodičom. Potom mal prejav predseda MNV Veľké Chlievany Anton Guniš. Žiaci a pionieri privítali prváčikov s kvetinami a tiež odovzdali kytice súdruhom učiteľom. Po oslave odišli žiaci do tried. Rodičia si išli tiež pozrieť novú školu a jej zariadenie.

Dňa 27. augusta 1965 bola uskutočnená kolaudácia novopostavenej 5-triednej školy. Pri kolaudácii boli prítomní súdruhovia z ONV, Pozemných stavieb, z investorského ústavu, z MNV, riaditeľ školy a vedúci majstri. Po kolaudácii bola oslava s pohostením. Riaditeľ školy Klement Lehocký prevzal kľúče od budovy školy od predsedu MNV Antona Guniša. Hodnota budovy činí 749 661 Kčs. Stavba budovy školy bola postavená za dva roky. Pri budove školy bola postavená 4-bytovka, odovzdaná do užívania 4. septembra 1965. Občania z Chlievan boli pyšní, ale aj Dvorčania. Najviac to potešilo žiakov, že sa presťahovali do krásnej zdravej a vzdušnej školy, lebo stará bola už celkom nevyhovujúca. Od 1. 9. 1965 bol menovaný Anton Lehocký. Doterajší riaditeľ Klement Lehocký odovzdal funkciu riaditeľa školy svojmu otcovi Antonovi Lehockému vzájomnou dohodou. V novootvorenej škole k 1. 9. 1965 mala škola päť tried a 129 žiakov.

Obsadenie školy bolo nasledovné:

Riaditeľ školy	Anton Lehocký
Učiteľ	Klement Lehocký
Učiteľka	Lýdia Moravíková
Učiteľka	Irena Duržová
<u>Učiteľka</u>	<u>Jozefína Pauzarová</u>
Školníčka	Emília Poraziková
Upratovačka	Valéria Lisáková
Kurič	Štefan Porazik

Od tejto doby základná 5-ročná škola prešla rôznymi zmenami.

Najväčšia zmena sa udiala v roku 1998, kedy starosta obce Dvorec Jozef Krpelan podal žiadosť na Okresný úrad, odbor školstva do Bánoviec nad Bebravou konečne usporiadať školu podľa platných predpisov. Okresný úrad, odbor školstva požiadal Ministerstvo školstva o konečné vyjadrenie, komu základná škola úradne patrí. Bolo treba vybaviť stavebné povolenie na plynofikáciu základnej školy. Keďže škola je postavená v katastri obce Dvorec, ministerstvo školstva sa jednoznačne vyjadrilo, že škola patrí tej obci, na ktorej katastrálnom území je postavená. Obdobný osud postihol aj materskú školu.

Na základe toho sa Základná škola aj Materská škola Veľké Chlievany premenovala na Základnú školu a Materskú školu Dvorec od 1. 7. 2000. Podľa nového školského zákona prešla pod správu OcU Dvorec delimitačným protokolom v roku 2002 a je samostatným právnym subjektom.

Škola dosahuje dobré výsledky. Má zriadený školský klub a školskú jedáleň. Na škole sa vyučujú aj cudzie jazyky. Mimoškolská činnosť je na požadovanej úrovni. Na požiadanie obecného úradu škola dokáže zabezpečiť kultúrny program v rámci osláv, ktoré sa poriadajú v obci. Do funkcie riaditeľky školy bola komisiou poverená Mgr. Nadežda Sokolíková, učiteľkou prvého ročníka je Mgr. Čechová Adriana, učiteľkou druhého ročníka je Mgr. Raučinová Zuzana, tretí ročník vyučuje Mgr. Ducká Miriam. Školský klub vedú vychovávateľky Mazáková Erika, Kováčiková Jana a Matejková Gabriela.

Zástupkyňu riaditeľky školy robí pani Kršková Viera . Učiteľkami sú Švikruhová Darina a Mozolová Renata.

V škole pracujú nepedagogickí zamestnanci: p.Jana Samáková, Petříková Viera , Zajacová Emília, Škorvagová Anna, Kardošová Adriana a p. Igaz Ján.

Zdroj: Kronika obce Dvorec